

Başvuru Numarası	: 2024/2659
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 12.03.2025/51
Karar Numarası	: 2025/103
Başvuran	: A.Ç.
Başvuran Vekili	: -
Adres	: -
Muhatap Kurum/Kişi	: Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü
Muhatap Adres	: -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın ... olarak görev yaptığı Dokuz Eylül Üniversitesinde siyasi ve felsefi görüş temelinde işyerinde yıldırmaya (mobbinge) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle; Dokuz Eylül Üniversitesinde ... olarak görev yaptığını, 2018 yılının Temmuz ayında ... atanan ... N.H.'nin kendisiyle aynı siyasi görüşü taşımadıkları için başvurana ve aynı üniversitede ... olarak çalışan eşine yönelik mobbing uyguladığını ...nın on dört yıl ... Partisi Genel Başkan Yardımcılığı görevini yaptığını, dört dönem aynı partiden milletvekilli seçildiğini, başvuran ve eşini muhalif olarak gördüğü için özlük haklarını vermediğini, otuz yıllık meslek hayatı boyunca hakkında hiçbir soruşturma açılmamasına rağmen 2021 yılından 2024 yılına kadar hakkında on beş soruşturma açıldığını ve söz konusu soruşturmalar sonucunda çeşitli cezalar verildiğini, 2017 yılında... ünvanı alarak ... Bilimlerinin ilk doçenti olduğunu, yedi yıl boyunca Fakülteye ondan fazla doçent ve profesör kadrosu verildiğini, ancak doçentlik kadrosuna üç kere, profesörlük kadrosuna bir kere başvurmasına rağmen talebinin Rektörlük tarafından reddedildiğini, bu nedenle halen ... kadrosunda çalıştığını, 3/12/2024 tarihinde Üniversitenin yüz yirmi sekiz öğretim üyesi kadrosu için ilan verdiğini, bu ilanda ... bilimlerine kadro ayrılmasının kendisine yönelik mobbing eylemlerinin göstergesi niteliğinde olduğunu, başvuran hakkında intihal iddiasıyla meslekten çıkarma talepli soruşturma açıldığını, ...nın kadro alımlarında siyasi görüşüne göre hareket ettiğini, 16/2/2024 tarihinde N.H.'nin Dokuz Eylül Üniversitesi ...sından ayrılmasından sonra üç öğretim üyesi ilanı açılmasına ve söz konusu ilanlarda iki yüz ellinin üzerinde kadro verilmiş olmasına rağmen başvuran ve eşine kadro verilmediğini, Üniversitede kişiye özel ilana çıkılarak atamalar yapıldığını, ataması yapılan kişilerin ... İttifakına mensup ... Partisine ait ülkücü dünya görüşünde olduklarının hem sosyal medya paylaşımlarından hem de çevresindekiler tarafından bilindiğini, başvuranın Atatürkçü ve Sosyal Demokrat kimliği nedeniyle N.H. döneminde mağdur edildiğini, kabul aldığı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) projesinin imza süreci

sürüncemede bırakılarak projenin başlamasına engel olunduğunu, Rektörlük aleyhine açtığı mobbing davasından sonra yıldırma niteliğindeki uygulamaların arttığını, konuyla ilgili Yüksek Öğretim Kuruluna birçok dilekçe yazdığını, ancak gereği yapılmadığı için mobbing uygulamalarının artarak devam ettiğini, Üniversite tarafından dilekçelerinin işleme konulmadığını, iddialarıyla ilgili olarak birçok dava açtığını, davaların lehine sonuçlandığını, maruz kaldığı uygulamaların eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini ve felsefi ve siyasi görüş temelinde ayrımcılık olduğunu iddia etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)"

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. Mezkûr Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında; ... g) İş yerinde yıldırma: Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri, ... ifade eder."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)"

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

"(...)"

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik

Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

10. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuru, başvuranın öğretim görevlisi olarak görev yaptığı Dokuz Eylül Üniversitesinde siyasi ve felsefi görüş temelinde işyerinde yıldırıma maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

14. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

15. Başvuru dilekçesinden, başvuranın mobbing oluşturduğu ileri sürülen sürece konu olaylar bakımından birden fazla dava açtığı, bu davalardan birinin de mobbing iddiasıyla İzmir 5'inci İdare Mahkemesinde görülen ... Esas No.lu dava olduğu anlaşılmıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin Kurumun görev alanına girmediği hükme bağlanmıştır.

17. Başvuranın talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/3/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye